

V Štrasburgu 14. 2. 2017
COM(2017) 85 final

2017/0035 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 182/2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Táto iniciatíva nadväzuje na vyhlásenie predsedu Komisie v jeho správe o stave Únie, ktorú predniesol pred Európskym parlamentom v septembri 2016 a v ktorej uviedol: „*Nie je správne, že keď sa členské štáty EÚ nedokážu dohodnúť, či zakázu alebo nezakázu používanie glyfozátu v herbicídoch, Európsky parlament a Rada tlačia na Komisiu, aby prijala rozhodnutie. Takže tieto pravidlá zmeníme – lebo to nie je demokracia*¹.“

Komisia sa v posledných rokoch pri viacerých príležitostiach súvisiacich s prijímaním aktov podliehajúcich komitologickému postupu ocitla v situácii, keď mala právnu povinnosť prijať rozhodnutie o povolení, aj keď sa vo výbore nedosiahla kvalifikovaná väčšina členských štátov zaujímajúcich stanovisko (za alebo proti). Táto situácia „žiadneho stanoviska“ je podľa Komisie obzvlášť problematická, keď sa týka politicky citlivých záležitostí s priamym vplyvom na občanov a podniky, napríklad v oblasti ochrany zdravia alebo bezpečnosti ľudí, zvierat alebo rastlín.

Väčšinu právnych aktov Únie, ktoré sa každoročne prijímajú, prijíma Komisia na základe právomocí, ktoré na ňu boli prenesené spoluzákonodarcami – Európskym parlamentom a Radou, a to buď ako delegované akty podľa článku 290 ZFEÚ alebo ako vykonávacie akty podľa článku 291 ZFEÚ². Na rozdiel od delegovaných aktov podľa článku 290 ZFEÚ sa pravidlá a všeobecné zásady mechanizmov, ktorými členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie podľa článku 291 ods. 3 ZFEÚ, vopred upravujú prostredníctvom nariadení prijatých riadnym legislatívnym postupom. Takéto pravidlá a zásady sú stanovené v nariadení (EÚ) č. 182/2011 (ďalej len „nariadenie o komitológii“)³.

V tomto návrhu sa stanovujú ciele a obmedzené zmeny nariadenia (EÚ) č. 182/2011, a preto sa týka len vykonávacích aktov.

Komisia podala Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní nariadenia (EÚ) č. 182/2011 vo februári 2016⁴. V správe sa dospelo k záveru, že nariadením sa umožnilo účinné využívanie vykonávacích právomocí Komisie pod kontrolou členských štátov. Cieľom tohto návrhu preto nie je zmena rámca pre komitológiu ako takého. V správe však bolo uvedených aj niekoľko problematických prípadov, najmä v súvislosti s procesom rozhodovania o geneticky modifikovaných organizmoch (GMO). V týchto prípadoch sa nikdy nevyjadrila kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech ani proti návrhu rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľujú geneticky modifikované organizmy (GMO) a geneticky modifikované potraviny a krmivá. Namiesto toho všetky hlasovania viedli k tomu, že nebolo vydané žiadne stanovisko, čo znamená, že výbor nebol schopný zaujať pozíciu ani v prospech navrhovaného aktu, ani proti nemu. Tento výsledok sa potom vždy opakoval aj v odvolacom výbore, t. j. orgáne, ktorého úlohou je pomáhať pri rozhodovaní v citlivých a problematických

¹ Správa o stave Únie 2016: https://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_sk.

² V roku 2016 Komisia prijala 137 delegovaných aktov a 1494 vykonávacích aktov.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie, Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁴ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní nariadenia č. 182/2011, 26.2.2016, COM(2016) 92.

prípadoch. V dôsledku toho sa rozhodnutia v tejto oblasti systematicky museli prijímať bez podpory kvalifikovanej väčšiny členských štátov vo výbore⁵.

Komisia už podnikla kroky s cieľom zohľadniť túto špecifickú situáciu v oblasti GMO. Po tom, čo v roku 2015 nadobudla účinnosť smernica pre povolenia pestovania⁶, Komisia v apríli 2015 prijala na základe rovnakej logiky návrh na zmenu legislatívneho rámca v súvislosti s potravinami a krmivami⁷. Navrhovaným riešením je zachovať centralizovaný postup povoľovania a zároveň umožniť členským štátom prijať vnútroštátne opatrenia umožňujúce neuplatňovať určité postupy („opt-out“). Legislatívny proces v súvislosti s týmto návrhom ešte stále prebieha.

Diskusie o predĺžení obdobia schválenia účinnej látky glyfozát v odvolacom výbore v lete 2016 ukázali, že problém „žiadneho stanoviska“ nie je obmedzený len na GMO. Ani v tomto prípade sa členským štátom v odvolacom výbore nepodarilo dosiahnuť väčšinu hlasov za rozhodnutie o schválení alebo proti nemu a Komisia musela rozhodnúť bez podpory členských štátov⁸. Ako už bolo uvedené, táto situácia je o to viac problematická, že uvedené rozhodnutia sa často týkajú politicky citlivých záležitostí s priamym vplyvom na občanov a podniky, najmä v oblasti ochrany zdravia alebo bezpečnosti ľudí, zvierat alebo rastlín. Aj keď je Komisia oprávnená rozhodnúť v takýchto prípadoch, zastáva názor, že vzhľadom na osobitnú citlivosť riešených otázok by členské štáty v týchto osobitných situáciách mali vo väčšej miere prevziať svoju zodpovednosť v rozhodovacom procese. To však nie je dostatočne zabezpečené v prípadoch, keď členské štáty nemôžu dosiahnuť kvalifikovanú väčšinu, pretože niektoré z nich sa rozhodnú zdržať sa hlasovania alebo nie sú prítomné na zasadnutiach výborov alebo odvolacieho výboru.

Komisia sa preto domnieva, že treba tento problém riešiť prostredníctvom niekoľkých konkrétnych cielených zmien pravidiel komitologických postupov. V súlade s tým oznámila vo svojom pracovnom programe na rok 2017⁹ iniciatívu na modernizáciu komitologických postupov.

Tento návrh obsahuje štyri cielené zmeny. Predmet úpravy tohto návrhu je prísne obmedzený na tieto štyri cielené zmeny a nevzťahuje sa na žiadny ďalší prvok nariadenia (EÚ) č. 182/2011. Komisia skutočne zastáva názor, že systém zavedený nariadením (EÚ) č. 182/2011 celkovo preukázal, že v praxi funguje dobre a vytvára primeranú rovnováhu, pokiaľ ide o úlohy Komisie a ďalších zapojených aktérov. Komisia sa preto domnieva, že je potrebné, aby systém naďalej fungoval nezmenený s výnimkou navrhovaných cielených zmien. Jediným cieľom týchto zmien je zlepšiť fungovanie komitologických postupov na úrovni odvolacieho výboru, aby sa zabezpečila širšia politická zodpovednosť a spolupráca v prípade politicky citlivých vykonávacích aktov, avšak bez toho, aby sa zmenila právna a inštitucionálna zodpovednosť za vykonávacie akty, ako je upravená v nariadení (EÚ) č. 182/2011.

⁵ Pozri oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Preskúmanie procesu rozhodovania o geneticky modifikovaných organizmoch (GMO) z 22. apríla 2015, COM(2015) 176.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/412 z 11. marca 2015, ktorou sa mení smernica 2001/18/ES, pokiaľ ide o možnosť členských štátov obmedziť alebo zakázať pestovanie geneticky modifikovaných organizmov (GMO) na ich území, Ú. v. EÚ L 68, 13.3.2015, s. 1.

⁷ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1829/2003, pokiaľ ide o možnosť členských štátov obmedziť alebo zakázať používanie geneticky modifikovaných potravín a krmív na svojom území, 22.4.2015, COM(2015) 177.

⁸ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2016/1056 z 29. júna 2016, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o predĺženie obdobia schválenia účinnej látky glyfozát.

⁹ Pracovný program Komisie na rok 2017, Vytvorenie Európy, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje, 25.10.2016, COM(2016) 710.

- **Súčasný legislatívny rámec**

V nariadení (EÚ) č. 182/2011 sa stanovuje mechanizmus, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie. Pri najčastejšie používanom postupe, tzv. postupe preskúmania¹⁰, zástupcovia Komisie predkladajú návrhy vykonávacích aktov výboru zloženému zo zástupcov členských štátov, ktorý vydáva svoje stanovisko, zvyčajne na základe hlasovania. Tieto hlasovania sa riadia pravidlom kvalifikovanej väčšiny, ako sa stanovuje v zmluvách. V tejto fáze môže dôjsť pri hlasovaní vo výbore k trom situáciám:

- Ak kvalifikovaná väčšina členských štátov je za prijatie návrhu aktu predloženého Komisiou (kladné stanovisko), Komisia **musí** akt prijať.
- Ak kvalifikovaná väčšina členských štátov je proti (záporné stanovisko), Komisia **nemôže** akt prijať.
- Ak sa nedosiahne kvalifikovaná väčšina ani za návrh, ani proti nemu (žiadne stanovisko), Komisia **môže** prijať návrh vykonávacieho aktu – čo znamená, že môže takisto rozhodnúť, že ho neprijme.

Dôvodom toho, že Komisia môže prijímať vykonávacie akty, ak proti návrhu nehlasuje kvalifikovaná väčšina členských štátov, je zabezpečiť účinné vykonávanie právnych predpisov. Iba nesúhlas kvalifikovanej väčšiny členských štátov môže zablokovať prijatie vykonávacích aktov Komisiou. V tomto bode existuje podobnosť s ustanoveniami o delegovaných aktoch, keďže na to, aby sa zabránilo nadobudnutiu ich účinnosti, je takisto potrebná (kvalifikovaná) väčšina, avšak nie vo výbore, ale v Európskom parlamente alebo Rade.

V nariadení o komitológii sa však uvádza viacero osobitných prípadov¹¹, v ktorých právne dôvody bránia Komisii prijať vykonávací akt, ak výbor pre postup preskúmania nevydá žiadne stanovisko. Vztahuje sa to na tri rôzne prípady:

1. akt sa týka určitých oblastí politik (zdaňovania, finančných služieb, ochrany zdravia alebo bezpečnosti ľudí, zvierat alebo rastlín alebo konečných mnohostranných ochranných opatrení),
2. ak sa v základnom akte stanovuje, že návrh vykonávacieho aktu nemožno prijať bez vydania stanoviska (tzv. doložka o nevydaní stanoviska),
3. ak je proti návrhu aktu jednoduchá väčšina všetkých členov výboru.

V takých prípadoch Komisia postupuje vykonávací akt odvolaciemu výboru, ktorý sa takisto skladá zo zástupcov členských štátov, ale na vyššej úrovni. Ak ani odvolací výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia môže návrh prijať. To znamená, že v prípadoch, keď je Komisia na konci postupu preskúmania konfrontovaná so scenárom žiadneho stanoviska, môže na základe vlastného uváženia návrh vykonávacieho aktu prijať alebo neprijať.

Toto vlastné uváženie Komisie v prípade nevydania žiadneho stanoviska bolo zavedené nariadením (EÚ) č. 182/2011. Pred rokom 2011 v prípade, že výbor nevydal žiadne stanovisko, resp. ak Rada nereagovala, Komisia nemala inú možnosť než návrh vykonávacieho aktu prijať. Zvýšená flexibilita sa zaviedla na to, aby Komisia mohla návrh vykonávacieho aktu prehodnotiť a rozhodnúť, či ho prijme alebo nie, alebo či výboru predloží zmenený návrh, v ktorom okrem iného zohľadní aj pozície vyjadrené členskými štátmi v rámci výboru. To sa zdôrazňuje aj v odôvodnení 14 nariadenia (EÚ) č. 182/2011, v ktorom

¹⁰ Konzultačný postup v tomto prípade nie je relevantný.

¹¹ Uvedené v článku 5 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

sa uvádza: „Pri zvažovaní prijatia... návrhov vykonávacích aktov týkajúcich sa mimoriadne citlivých oblastí, ako sú dane, zdravie spotrebiteľov, bezpečnosť potravín a ochrana životného prostredia, a v snahe nájsť vyvážené riešenie Komisia koná v čo najväčšej miere tak, aby nešla proti prevládajúcemu stanovisku..., ku ktorému by mohol dospieť odvolací výbor.“

Táto flexibilita však nezavahuje Komisiu povinnosti prijať rozhodnutie v takých prípadoch, ako sú prípady týkajúce sa žiadostí o povolenie na umiestnenie výrobkov alebo látok na trh. Keďže výrobca, ktorý podal žiadosť o povolenie, má právo dostať rozhodnutie o danej žiadosti, Komisia je povinná toto rozhodnutie v primeranom čase prijať. Na základe predchádzajúceho komitologického rámca Všeobecný súd zastával názor, že Komisia nesplnila svoju povinnosť konať, keď po hlasovaní výboru, ktoré nevedlo k žiadnemu stanovisku, neprijala ďalšie opatrenia v rámci konania o povolení¹².

Z 1726 stanovísk, ktoré výbory vydali v roku 2015, boli dve stanoviská záporné a v 36 prípadoch sa nedospelo k žiadnemu stanovisku, čo predstavuje približne 2 % z celkového počtu. Desať z týchto prípadov sa postúpilo odvolaciemu výboru, čo však takisto nevedlo k žiadnemu stanovisku. V období rokov 2011 – 2015 odvolací výbor potvrdil hlasovanie, pri ktorom nebolo vydané žiadne stanovisko, v 36 zo 40 prípadov, ktoré mu boli predložené. Aj keď sa to celkove týka malého počtu prípadov, k týmto situáciám dochádza vo veľmi citlivých oblastiach. Odvolací výbor teda doposiaľ nebol nápomocný pri vyjasňovaní pozície členských štátov a preukázal iba malú pridanú hodnotu. Komisia sa preto domnieva, že pravidlá, ktorými sa odvolací výbor riadi, by sa mali zmeniť, aby mu umožnili v plnej miere zohrávať jeho úlohu.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Navrhované zmeny nariadenia (EÚ) č. 182/2011 sú cielené a obmedzené na riešenie výnimočných prípadov na úrovni odvolacieho výboru. Keďže systém zavedený nariadením celkovo preukázal, že funguje dobre, Komisia považuje za potrebné, aby zostávajúca časť systému zostala nezmenená.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je v súlade s návrhom Komisie týkajúcim sa geneticky modifikovaných potravín a krmív¹³. I keď uvedený návrh bol čiastočne motivovaný aj prípadmi nevydania stanovísk v tejto oblasti, prístup, ktorý sa v ňom navrhuje, umožňuje členským štátom obmedziť alebo zakázať používanie geneticky modifikovaných potravín a krmív na svojom území. Tým sa však rieši osobitná situácia v tomto sektore a netýka sa to samotného rozhodovacieho procesu. Prístup, ktorý sa predkladá v tomto návrhu, sa vzťahuje na procesné pravidlá ako také, bez ohľadu na sektor. Tieto dva prístupy sa teda navzájom dopĺňajú.

Návrh je takisto v súlade s dvomi navrhovanými nariadeniami, ktorými sa viacero právnych aktov odkazujúcich na použitie regulačného postupu s kontrolou prispôsobuje článkom 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súlade so záväzkami prijatými v medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva¹⁴. V uvedených návrhoch nariadení sa nenavrhujú žiadne zmeny

¹² Rozsudok Všeobecného súdu z 26. septembra 2013 vo veci T-164/10, Pioneer Hi-Bred International, Inc./Komisia.

¹³ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1829/2003, pokiaľ ide o možnosť členských štátov obmedziť alebo zakázať používanie geneticky modifikovaných potravín a krmív na svojom území, 22.4.2015, COM(2015) 177.

¹⁴ COM(2016) 799: návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa viacero právnych aktov odkazujúcich na použitie regulačného postupu s kontrolou prispôsobuje článkom 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a COM(2016) 798: návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa viacero právnych aktov v oblasti spravodlivosti odkazujúcich na použitie regulačného postupu s kontrolou prispôsobuje článku 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Pozri bod 27

v súvislosti s rozhodovacími postupmi ako takými, ale cieľom je zosúladiť existujúce právomoci týkajúce sa delegovaných a v niektorých prípadoch vykonávacích aktov.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh sa zakladá na článku 291 ods. 3 ZFEÚ, ktorý je právnym základom nariadenia (EÚ) č. 182/2011, ktorého zmena je cieľom tohto návrhu.

• Subsidiarita

Únia má podľa článku 291 ods. 3 ZFEÚ výlučnú právomoc stanoviť pravidlá a všeobecné zásady kontrolného mechanizmu, ktorým členské štáty uskutočňujú kontrolu nad vykonávaním vykonávacích právomocí Komisie.

• Proporcionalita

Navrhované zmeny sa obmedzujú na to, čo je nevyhnutne potrebné na riešenie problému a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov. Obmedzujú sa na zmeny na úrovni odvolacieho výboru.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

V návrhu sa stanovujú obmedzené zmeny postupov na prijímanie vykonávacích aktov na úrovni odvolacieho výboru. Tieto zmeny sú čisto inštitucionálnej a procesnej povahy, nemenia sa nimi napr. pravidlá určovania faktorov, na základe ktorých by sa malo posudzovať schvaľovanie látok. Tieto zmeny ako také preto nemajú významný hospodársky, environmentálny alebo sociálny vplyv. Posúdenie vplyvu preto nie je potrebné.

4. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Odvolací výbor bol zavedený nariadením (EÚ) č. 182/2011 s cieľom posunúť diskusiu na vyššiu politickú úroveň, a to najmä v prípade, keď výbor pre postup preskúmania nevydal žiadne stanovisko. Zatiaľ však vo všeobecnosti nezabránil vzniku situácií, v ktorých nebolo vydané žiadne stanovisko, ani nepomohol objasniť pozíciu členských štátov, čím sa preukázalo, že má len obmedzenú pridanú hodnotu. Navrhované zmeny sú zamerané na zníženie rizika prípadov, keď sa na úrovni odvolacieho výboru nedospeje k žiadnemu stanovisku, a na uľahčenie rozhodovacieho procesu a zabezpečenie politickej zodpovednosti členských štátov pri určitých citlivých rozhodnutiach. Navrhované zmeny sa po prijatí musia odraziť v rokovacom poriadku odvolacieho výboru, ktorý preto bude treba upraviť v súlade s článkom 3 ods. 7 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

• Zmena pravidiel hlasovania odvolacieho výboru

Podľa článku 5 ods. 1 výbory vrátane odvolacieho výboru pri postupe preskúmania vydávajú stanovisko prostredníctvom väčšiny stanovenej v článku 16 ods. 4 a 5 ZEÚ a prípadne v článku 238 ods. 3 ZFEÚ. Článok 16 ods. 4 ZEÚ a článok 238 ods. 3 ZFEÚ obsahujú ustanovenia o dvojitej väčšine. V súlade s nimi sa kvalifikovaná väčšina dosiahne vtedy, keď väčšina:

Medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva, Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1. Pokiaľ ide o viaceré akty z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, ktoré boli z uvedených dokumentov vylúčené, Komisia v primeranom čase predloží návrh na zosúladenie.

1. zahŕňa aspoň 55 % členských štátov. To znamená, že kvalifikovaná väčšina musí zahŕňať najmenej 16 členských štátov;
2. predstavuje členské štáty, ktorých počet obyvateľov zahŕňa najmenej 65 % obyvateľstva Únie¹⁵.

V prípadoch, keď sa na hlasovaní nezúčastňujú všetky členské štáty, sa v článku 238 ods. 3 písm. a) ZFEÚ kvalifikovaná väčšina vymedzuje ako najmenej 55 % zúčastnených členských štátov zahŕňajúcich najmenej 65 % obyvateľstva týchto členských štátov. V takých prípadoch musí blokujúcu menšinu tvoriť aspoň minimálny počet členských štátov, ktoré predstavujú viac ako 35 % obyvateľstva zúčastnených členských štátov, plus jeden členský štát; v opačnom prípade sa kvalifikovaná väčšina považuje za dosiahnutú.

Podľa súčasných pravidiel sa členské štáty, ktoré sa zdržia hlasovania, resp. nie sú prítomné alebo zastúpené, nezapočítavajú na účely dosiahnutia kvalifikovanej väčšiny v prospech daného návrhu alebo proti nemu, ale neodpočítavajú sa z celkových číselných údajov, na základe ktorých sa vypočítava 55 % členských štátov a 65 % obyvateľstva Únie. V praxi to znamená, že zdržania sa hlasovania a absencie členských štátov, ktoré sa rozhodnú nebyť na hlasovaní prítomné alebo zastúpené, vedú k vyššej pravdepodobnosti prípadov, keď sa nevydá žiadne stanovisko, čím sa rozhodovanie presúva na Komisiu. Súčasné pravidlá nemotivujú členské štáty k tomu, aby hlasovali v prospech alebo proti návrhu vykonávacieho aktu. Preto súčasné pravidlá hlasovania neumožňovali odvolaciemu výboru, aby zohrával svoju úlohu.

Preto sa navrhuje zmena pravidiel hlasovania odvolacieho výboru, aby sa znížilo riziko nevydania žiadneho stanoviska a aby sa objasnili pozície členských štátov tým, že členské štáty, ktoré nie sú prítomné alebo ktoré sa zdržia hlasovania, sa na účely výpočtu kvalifikovanej väčšiny budú považovať za „nezúčastnené členské štáty“. Znamená to, že dvojité väčšina (55 % členských štátov predstavujúcich 65 % obyvateľstva) sa v súlade s článkom 238 ods. 3 písm. a) ZFEÚ vypočíta len na základe členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na hlasovaní, a teda hlasujú buď za, alebo proti. Blokujúca menšina sa takisto vypočíta v súlade s uvedeným ustanovením zmluvy.

Aby sa zabezpečila reprezentatívnosť hlasovania, v nariadení o komitológii sa musí stanoviť uznášaniaschopnosť¹⁶, na základe ktorej sa hlasovanie bude považovať za platné len vtedy, ak členovia, ktorí sa zúčastňujú na hlasovaní v odvolacom výbore, predstavujú jednoduchú väčšinu členských štátov. Zodpovedajúce zmeny sa zahrnú do článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 182/2011. S cieľom vyhnúť sa situáciám, ku ktorým dochádza už teraz, a to blokovaniu procesu z dôvodu nedosiahnutia uznášaniaschopnosti, sa uplynutie lehoty na vydanie stanoviska odvolacieho výboru bude považovať za nevydanie stanoviska.

• **Ďalšie postúpenie vecí odvolaciemu výboru na ministerskej úrovni**

Ako už bolo uvedené, odvolací výbor doposiaľ vo všeobecnosti nezabránil vzniku situácií, v ktorých nebolo vydané žiadne stanovisko, ani nepomohol objasniť pozíciu členských štátov. V nariadení (EÚ) č. 182/2011 sa odkazuje na zastúpenie na zodpovedajúcej úrovni¹⁷ a v rokovacom poriadku odvolacieho výboru schválenom členskými štátmi sa bližšie špecifikuje, že zastúpenie vo výbore by podľa všeobecného pravidla malo byť minimálne na

¹⁵ Údaje o počte obyvateľov a percentuálnych podieloch, ktoré predstavujú, sú stanovené v prílohe III k rokovaciemu poriadku Rady, rozhodnutie Rady 2009/937 z 1. decembra 2009, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Rady (2009/937/EÚ) (Ú. v. EÚ L 325, 11.12.2009, s. 35), zmenené rozhodnutím Rady 2016/2353 z 8. decembra 2009, Ú. v. EÚ L 348, 21.12.2016, s. 27.

¹⁶ V súčasnosti sa v rokovacom poriadku stanovuje uznášaniaschopnosť a uvádza sa v ňom, že je potrebná prítomnosť väčšiny členských štátov (Ú. v. EÚ C 183, 24.6.2011, s. 13).

¹⁷ Článok 3 ods. 7 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

úrovni stálych zastúpení¹⁸. Skúsenosti ukazujú, že členské štáty boli doteraz vo väčšine prípadov zastúpené svojimi stálymi zastúpeniami.

Aby sa posilnila úloha odvolacieho výboru v osobitne citlivých prípadoch, navrhuje sa stanoviť novú možnosť ďalšieho postúpenia veci odvolaciemu výboru v prípade, že sa nevydá žiadne stanovisko. Umožní to znovu riešiť problematické otázky na zodpovedajúcej politickej úrovni. Na tento účel sa navrhuje stanoviť, že predseda môže rozhodnúť o zvolaní ďalšieho zasadnutia odvolacieho výboru, a uviesť, že zodpovedajúcou úrovňou zastúpenia na tomto zasadnutí je ministerská úroveň. Aby sa umožnila organizácia tohto ďalšieho zasadnutia, termín na vydanie stanoviska odvolacieho výboru by sa mal predĺžiť o jeden mesiac, teda celkovo na tri mesiace od pôvodného postúpenia veci. Zodpovedajúce zmeny sa zahrnú do článku 3 ods. 7 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

- **Zverejnenie hlasov jednotlivých zástupcov členských štátov v odvolacom výbore**

Na hlasy zástupcov členských štátov v odvolacom výbore sa v súčasnosti vzťahujú pravidlá dôvernosti stanovené v rokovacom poriadku odvolacieho výboru¹⁹, rovnako ako je tomu v prípade výboru pre postup preskúmania a výboru pre konzultačný postup²⁰. V článku 10 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 sa stanovujú informácie o činnosti výborov, ktoré sa môžu zverejniť, pričom v súvislosti s hlasovaním sa uvádzajú „výsledky hlasovania“, t. j. len celkové výsledky, a nie jednotlivé hlasy členských štátov. Komisia sa domnieva, že je potrebná väčšia transparentnosť v súvislosti so stanoviskami, ktoré zástupcovia členských štátov zaujímajú v odvolacom výbore. Návrh zverejňovať hlasy zástupcov členských štátov je zameraný na zvýšenie transparentnosti pozícií členských štátov. Príslušné ustanovenie o zverejňovaní jednotlivých hlasov zástupcov členských štátov v odvolacom výbore sa zahrnie do článku 10 ods. 1 písm. e) a článku 10 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

- **Stanovenie práva postúpiť vec Rade na vyjadrenie stanoviska**

Podľa článku 291 ZFEÚ je Komisia oprávnená zákonodarcom prijímať vykonávacie akty pod kontrolou členských štátov. Európsky parlament a Rada preto v samotnom rozhodovacom procese nezohrávajú žiadnu úlohu a ich účasť je obmedzená na kontrolnú právomoc podľa článku 11 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Podľa článku 291 ods. 1 ZFEÚ členské štáty zodpovedajú za vykonávanie aktov Únie a kontrolujú Komisiu v prípade, že sú jej zverené vykonávacie právomoci. V prípadoch, keď členské štáty v rámci tohto kontrolného procesu nedospejú k jednoznačnému stanovisku, by mala existovať možnosť postúpiť vec Rade ako inštitúcii Únie, v ktorej sú zastúpené vlády členských štátov na ministerskej úrovni a majú celkový prehľad o všetkých politikách Únie. Preto sa navrhuje umožniť Komisii, aby formálne predkladala osobitné prípady, v ktorých odvolací výbor nevydal žiadne stanovisko, Rade s cieľom získať jej nezáväzné stanovisko a politické usmernenie o dôsledkoch nevydania žiadneho stanoviska vrátane inštitucionálnych, právnych, politických a medzinárodných dôsledkov. Komisia by mala zohľadniť každé stanovisko, ktoré Rada vyjadrí do troch mesiacov od postúpenia veci. V náležitých odôvodnených prípadoch môže Komisia pri postúpení veci určiť kratšiu lehotu.

¹⁸ Článok 1 ods. 5 Rokovacieho poriadku odvolacieho výboru, Ú. v. EÚ C 183, 24.6.2011, s. 13.

¹⁹ Podľa článku 9 ods. 2 a článku 12 ods. 2 Rokovacieho poriadku odvolacieho výboru sa v súhrnných záznamoch neuvádzajú jednotlivé stanoviská členských štátov vyjadrené počas rokovania výboru a rokovania výboru sú dôverné.

²⁰ Pozri článok 10 ods. 2 a článok 13 ods. 2 Vzorového rokovacieho poriadku pre výbory, Ú. v. EÚ C 206, 12.7.2011, s. 11.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 182/2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 291 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²¹ sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie.
- (2) Systém zavedený nariadením (EÚ) č. 182/2011 celkovo preukázal, že v praxi funguje dobre a vytvára primeranú rovnováhu, pokiaľ ide o úlohy Komisie a ďalších zapojených aktérov. Tento systém by mal preto naďalej fungovať nezmenený s výnimkou určitých cielených zmien týkajúcich sa konkrétnych aspektov postupu na úrovni odvolacieho výboru. Cieľom týchto zmien je zabezpečiť širšiu politickú zodpovednosť a spoluúčasť v prípade politicky citlivých vykonávacích aktov, avšak bez toho, aby sa zmenila právna a inštitucionálna zodpovednosť za vykonávacie akty, ako je upravená v nariadení (EÚ) č. 182/2011.
- (3) Vo viacerých osobitných prípadoch sa v nariadení (EÚ) č. 182/2011 stanovuje možnosť postúpenia veci odvolaciemu výboru. V praxi sa vec predkladá odvolaciemu výboru v prípadoch, keď sa vo výbore v rámci postupu preskúmania nedosiahla kvalifikovaná väčšina, a to ani za danú vec, ani proti nej, a preto nebolo vydané žiadne stanovisko. Vo väčšine prípadov k tomu došlo v súvislosti s geneticky modifikovanými organizmami, geneticky modifikovanými potravinami a krmivami a prípravkami na ochranu rastlín.
- (4) Skúsenosti ukázali, že v prevažnej väčšine prípadov odvolací výbor dospel k rovnakému výsledku ako výbor pre postup preskúmania a nevydal žiadne stanovisko. Odvolací výbor preto nepomohol objasniť pozície členských štátov.
- (5) V nariadení (EÚ) č. 182/2011 sa stanovuje, že Komisia môže v takých prípadoch prijať návrh vykonávacieho aktu, čím dáva Komisii možnosť vlastného uváženia.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (6) Toto vlastné uváženie je však výrazne znížené v prípadoch týkajúcich sa povoľovania výrobkov alebo látok, ako napríklad v oblasti geneticky modifikovaných potravín a krmív, keďže Komisia je povinná prijať rozhodnutie v primeranom čase a nemôže sa zdržať prijímania rozhodnutí.
- (7) Aj keď je Komisia oprávnená rozhodovať v takých prípadoch, vzhľadom na osobitnú citlivosť predmetných otázok by členské štáty by mali takisto prevziať plnú zodpovednosť v rozhodovacom procese. To však nie je dostatočne zabezpečené v prípadoch, keď členské štáty nie sú schopné dosiahnuť kvalifikovanú väčšinu okrem iného v dôsledku značného počtu zdržaní sa hlasovania alebo neúčasti na hlasovaní.
- (8) Aby sa zvýšila pridaná hodnota odvolacieho výboru, jeho úloha by sa mala posilniť poskytnutím možnosti zvolať ďalšie zasadnutie odvolacieho výboru vždy, keď sa nevydá žiadne stanovisko. Zodpovedajúcou úrovňou zastúpenia na ďalšom zasadnutí odvolacieho výboru by mala byť ministerská úroveň, aby sa zabezpečila politická diskusia. Aby sa umožnila organizácia takéhoto ďalšieho zasadnutia, mala by sa predĺžiť lehota na vydanie stanoviska odvolacieho výboru.
- (9) Pravidlá hlasovania odvolacieho výboru by sa mali zmeniť, aby sa znížilo riziko nevydania žiadneho stanoviska a aby sa zabezpečila motivácia zástupcov členských štátov zaujať jasnú pozíciu. Z tohto dôvodu by sa na účely výpočtu kvalifikovanej väčšiny za zúčastnené členské štáty mali považovať len tie členské štáty, ktoré sú prítomné alebo zastúpené a ktoré sa nezdržia hlasovania. Aby sa zabezpečila reprezentatívnosť výsledku hlasovania, hlasovanie by sa malo považovať za platné len vtedy, ak zúčastnení členovia odvolacieho výboru predstavujú jednoduchú väčšinu členských štátov. Ak sa pred uplynutím lehoty na prijatie rozhodnutia výboru nedosiahne uznášaniaschopnosť, bude to znamenať, že výbor nevydal žiadne stanovisko, ako je tomu v súčasnosti.
- (10) Komisia by mala mať možnosť v osobitných prípadoch požiadať Radu o jej stanovisko a usmernenie k širším dôsledkom nevydania žiadneho stanoviska vrátane inštitucionálnych, právnych, politických a medzinárodných dôsledkov. Komisia by mala zohľadniť každé stanovisko, ktoré Rada vyjadrí do troch mesiacov od postúpenia veci. V náležite odôvodnených prípadoch môže Komisia pri postúpení veci určiť kratšiu lehotu.
- (11) Transparentnosť hlasovania zástupcov členských štátov na úrovni odvolacieho výboru by sa mala zvýšiť a hlasy zástupcov jednotlivých členských štátov by sa mali zverejňovať.
- (12) Nariadenie (EÚ) č. 182/2011 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 182/2011 sa mení takto:

1. V článku 3 ods. 7 sa dopĺňa tento šiesty pododsek:

„Ak odvolací výbor nevydá žiadne stanovisko podľa článku 6 ods. 3 druhého pododseku, predseda môže rozhodnúť, že odvolací výbor zvolá ďalšie zasadnutie na ministerskej úrovni. V takých prípadoch odvolací výbor vydá stanovisko do troch mesiacov od pôvodného dátumu postúpenia veci. “;

2. Článok 6 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa dopĺňa tento druhý pododsek:

„Za zúčastnených členov odvolacieho výboru sa však považujú len tí členovia odvolacieho výboru, ktorí sú v čase hlasovania prítomní alebo zastúpení a nezdržia sa hlasovania. Väčšina uvedená v článku 5 ods. 1 je kvalifikovaná väčšina uvedená v článku 238 ods. 3 písm. a) ZFEÚ. Hlasovanie sa považuje za platné len vtedy, ak zúčastnení členovia predstavujú jednoduchú väčšinu členských štátov.“

b) Vkladá sa tento odsek 3a:

„3a. Ak odvolací výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia môže postúpiť vec Rade a požiadať ju o stanovisko, v ktorom uvedie svoje názory a usmernenie k širším dôsledkom nevydania žiadneho stanoviska vrátane inštitucionálnych, právnych, politických a medzinárodných dôsledkov. Komisia by mala zohľadniť každé stanovisko, ktoré Rada vyjadrí do troch mesiacov od postúpenia veci. V náležite odôvodnených prípadoch môže Komisia pri postúpení veci určiť kratšiu lehotu.

3. Článok 10 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa písmeno e) nahrádza takto:

„e) výsledky hlasovania a v prípade odvolacieho výboru aj hlasy vyjadrené zástupcami jednotlivých členských štátov;“;

b) Odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Odkazy na všetky dokumenty uvedené v odseku 1 písm. a) až d), f) a g), ako aj informácie uvedené v odseku 1 písm. e) a h) sa zverejňujú v registri.“

Článok 2

Toto nariadenie sa neuplatňuje na prebiehajúce postupy, v rámci ktorých už odvolací výbor k dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia vydal stanovisko.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*